

Kritéria a podmínky pro ponechání pacienta s příznaky nemoci COVID-19 v ambulantní péči

Společnost urgentní medicíny a medicíny katastrof ČLS JEP
Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM) ČLS JEP
Česká společnost intenzivní medicíny (ČSIM)

Verze: 1/8-4-2020

1. Úvod

Předložený doporučený postup vznikl v době probíhající pandemie COVID-19. Zabývá se kritérii pro ponechání pacienta s příznaky nemoci COVID-19 při výjezdu ZZS v ambulantní péči a podmínkami této péče. Principy tohoto dokumentu mohou být uplatněny též v rámci ambulantního ošetření pacienta s příznaky nemoci COVID-19 na urgentním příjmu před jeho/jejím propuštěním do domácí péče.

K formulování jednotlivých stanovisek byly využity:

- publikovaná doporučení se vztahem k tématu (pokud existují),
- analýza vybrané odborné literatury vztahující se k problematice jednotlivých doporučení,
- jiné citovatelné zdroje,
- názory členů autorského kolektivu a členů výboru příslušných odborných společností.

Používané pojmy:

- doporučujeme (ekvivalent klinicky „silného“ doporučení),
- navrhuje zvážit (ekvivalent klinicky „slabého“ doporučení),
- nedoporučujeme.

2. Východiska

Prioritou je bezpečnost zdravotníků a bezpečnost pacienta s ohledem na aktuální poznatky o infekci SARS-CoV-2. Druhým hlediskem se může stát udržitelnost kapacity zdravotnických zařízení lůžkové péče.

3. Kritéria

Rozhodnutí o ponechání na místě či o transportu k CPALP u konkrétního pacienta provede na základě vyhodnocení aktuálního klinického stavu, případně epidemiologické anamnézy, a po vyhodnocení všech dalších relevantních faktorů vedoucí výjezdové skupiny.

Doporučujeme:

- Pacienty s příznaky COVID-19 a s jedním a více níže uvedenými kritérii transportovat k CPALP:
 - o Věk 60+;
 - o Závažná kardiopulmonální morbidita, DM, obezita, další závažná onemocnění včetně imunitních apod. bez ohledu na věk;
 - o Saturace hemoglobinu kyslíkem pod 93 %;
 - o Klidová dechová frekvence ≥ 22 /min. (nutno spočítat!);
 - o Klidová tepová frekvence nad 110/min.;
 - o Porucha vědomí (útlum, dezorientace).
- Pacienty s příznaky nemoci COVID-19, avšak bez výše uvedených kritérií, ponechat v ambulantní péči, pokud jsou splněny podmínky uvedené v bodě 4, a pacient i členové jeho/její domácnosti jsou poučeni podle bodu 5 tohoto dokumentu;

Výčetem těchto kritérií není dotčeno individuální vyhodnocení závažnosti klinického stavu a ostatních relevantních faktorů (příznaky, průběh, rizikové faktory, prognóza) vedoucím výjezdové skupiny ZZS, a na základě toho rozhodnutí o transportu k CPALP nebo o ponechání na místě.

4. Podmínky ambulantní péče pacientů s příznaky COVID 19

Pokud vedoucí výjezdové skupiny na základě vyhodnocení klinického stavu pacienta a zhodnocení ostatních faktorů (příznaky, průběh, rizikové faktory, prognóza) o možné ambulantní péči, doporučujeme:

- Informovat pacienta o potřebě monitorování jeho zdravotního stavu po celou dobu léčby až do vymizení příznaků a vyléčení (2 negativní výsledky testů na COVID-19 v rozmezí nejméně 24 hodin), telefonicky prostřednictvím registrujícího praktického lékaře;
- Podrobně poučit pacienta i členy jeho domácnosti o osobní hygieně, osobních ochranných prostředcích a o potřebné péči a jejím bezpečném poskytování, viz bod 5 tohoto dokumentu;
- Seznámit pacienta i členy jeho domácnosti se závažnými příznaky, a s tím, že při jejich výskytu se obrátí na ZZS (l. 155).

5. Obsah poučení

Doporučujeme seznámit pacienta a členy jeho/její domácnosti:

- O potřebě izolace pacienta
- O nošení roušky
- O zajištění režimu a úklidu společných prostor (kuchyně, WC, koupelna apod.);
- O zásadách hygieny rukou;

- O nakládání s kontaminovaným odpadem.

(viz Příloha 1 tohoto dokumentu).

6. Základní zdroje

- [https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts](https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-(ncov)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts)
- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/>
- <https://www.ecdc.europa.eu/>

7. Použité zkratky

CPALP – cílový poskytovatel akutní lůžkové péče

DM – diabetes mellitus

KHS – Krajská hygienická stanice

ZOS – Zdravotnické operační středisko

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

8. Autorský tým (v abecedním pořadí):

Šeblová Jana^{1,2,3} (editor)

Škola Josef^{4,6,8}

Škulec Roman^{4,2,5,6}

Truhlář Anatolij^{5,7}

¹Urgentní příjem Oblastní nemocnice Kladno, Česká republika

²Zdravotnická záchranná služba Středočeského kraje, p.o., Česká republika

³Urgentní příjem a LSPP dětí FN Motol, Praha, Česká republika

⁴Klinika anesteziologie, perioperační a intenzivní medicíny, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem, Česká republika

⁵Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Fakultní nemocnice Hradec Králové, Hradec Králové, Česká republika

⁶Fakulta zdravotnických studií, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem, Česká republika

⁷Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje, p.o. Hradec Králové, Česká republika

⁸Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, Ústí nad Labem, Česká republika

9. Poznámky

- Formátování a formální editaci originálního zdrojového textu autorského týmu provedla Jana Šeblová (kontakt: seblova.jana@gmail.com, tel. 724568877)

- Vývoj odborného poznání v předmětné problematice může vést k nutnosti rychlých změn v dokumentu uváděných doporučení.
- Aktuální verze doporučeného postupu „Kritéria pro ponechání pacienta s příznaky nemoci COVID-19 v ambulantní péči“ bude vždy dostupná na webu SUMMK www.urgmed.cz a na společné záložce ČSARIM a České společnosti intenzivní medicíny ČLS JEP pro COVID-19 na adrese: www.csim.cz.

Příloha č. 1 – Obsah poučení pacienta a členů jeho/její domácnosti

Dne byl pacient/pacientka a členové společné domácnosti posádkou ZZS informováni o následujících doporučeních pro ambulantní léčbu nemoci COVID-19:

Po celou dobu léčby je pacient povinen zůstat doma. Návštěvy v bytě nejsou po celou dobu léčby povoleny.

Pacient bude telefonicky kontaktovat svého ošetřujícího praktického lékaře a domluví se s ním na způsobu a frekvenci monitorace svého zdravotního stavu po celou dobu léčby (do 2 negativních výsledků testů na COVID-19 v rozmezí nejméně 24 hodin).

V případě zhoršení zdravotního stavu a výskytu závažných příznaků (výrazná dušnost, poruchy vědomí, dezorientace, útlum) bude on/a nebo členové domácnosti kontaktovat ZZS (l. 155). Volající je při komunikaci se ZOS ZZS povinen uvést, že jde o pacienta s nemocí COVID-19.

Pacient bude izolován v samostatné dobře větratelné místnosti. V případě nutného kontaktu s ostatními členy domácnosti je nutno dodržet vzdálenost nejméně 2 metry.

Pacient/ka má doma nosit roušku, zakrývající nos i ústa, a denně ji vyměňovat, nepoužívat opakovaně, textilní roušky denně prát (60-90°) a vyžehlit. Během používání a snímání roušky nesahat na přední stranu.

Pokud je nutná péče druhé osoby, měl by to být jeden člen domácnosti, který je v dobrém zdravotním stavu a netrpí závažným chronickým onemocněním nebo poruchou imunity. Při ošetřování pacienta s nemocí COVID 19 by ošetřující osoba měla mít roušku.

Je nutná hygiena rukou: časté mytí rukou vodou a mýdlem nejméně po dobu 20 sekund, používání dezinfekčního gelu nejméně s 60% obsahem alkoholu, používání jednorázové papírových ručníků. Členové domácnosti si vždy musí umýt/dezinfikovat ruce po kontaktu s pacientem, po a před přípravou stravy, po konzumaci jídla, po provedení úklidu.

Pacient bude mít své vlastní ložní prádlo a jídelní potřeby a nebude je sdílet, bude používat papírové kapesníky, které ihned po použití vyhodí.

Je nutné zajistit denně úklid a dezinfekci povrchů v okolí pacienta a společně používaných prostor (kuchyně, WC, koupelna apod.), na úklid a manipulaci s prádlem používat rukavice, před a po použití rukavic provést hygienu rukou.

Veškerý odpad vzniklý při péči o pacienta (rukavice, roušky, kapesníky aj.) se vyhazuje do igelitového pytle na odpadky, umístěného uzavíratelném odpadkovém koši a 1 x denně se vynáší do sběrné nádoby na komunální odpad.

Členové společné domácnosti monitorují svůj zdravotní stav po dobu 14 dnů od posledního kontaktu s nemocným s příznaky COVID-19. Jeho změnu a výskyt příznaků nemoci ihned nahlásí svému ošetřujícímu praktickému lékaři a na KHS.

Další podrobné informace je možné získat na celostátní telefonické lince 1212.